

Mye fusk

Foto: iStock.com

Juksetallene ved universiteter og høyskoler har skutt i været under pandemien, viser tall Forskerforum har fått fra de fem største universitetene og høyskolene. Siden 2019 har antallet jukesaker mer enn doblet seg – fra 195 saker i 2019 til 493 i 2021. Ved NTNU og Høgskolen p Vestlandet er antallet mer enn tredoblet.

Økt forbruk av smertestillende

Foto: iStock.com

I løpet av ti år har bruken av smertestillende legemidler økt med om lag 33 prosent per innbygger i Norge. Bruken av opioider har gått ned.

Det er de svakere smertestillende som står for økningen, ifølge Apotekforeningen.

Fra 2012 til 2021 har forbruket av smertestillende økt med nesten 33 prosent per innbygger i Norge, viser foreningens egen kartlegging. Den viser også at bruken av opioider har gått kraftig ned. Siden «toppåret» 2014 har bruken av disse legemidlene gått ned med 18 prosent.

Opioider brukes hovedsakelig i korte perioder og gir best ønsket effekt i blant annet sentralnervesystemet, ifølge Store medisinske leksikon. Forskriving av opioider for langvarig bruk har blant annet ført til misbruk av legemiddelet og høye dødsrater, blant annet i USA og Canada.

Tar man ut opioider ut fra statistikken har det norske forbruket av smertestillende økt med 46 prosent de siste ti årene. Tallene viser at særlig bruken av legemiddelet Paracet og Arcoxia har økt, hvor endringen fra 2012 til 2021 er på henholdsvis 125 prosent og 455 prosent.

Forbruket er størst i aldersgruppen over 70 år.

Jenter og kvinner bruker mer smertestillende legemidler enn gutter og menn i alle aldersgrupper. Jenter mellom 10 og 20 år bruker 134 prosent mer smertestillende enn gutter på samme alder. For aldersgruppene 20 til 30 år og 30 til 50 år bruker kvinner 85 og 74 prosent mer. For de mellom 50 og 70 år og for de over 70 er kvinnenes forbruk 63 og 64 prosent høyere enn menns.

Kan komme tannklinikk på universitetsområdet

Tannhelse Rogaland vurderer ein tannklinikk i dei nye lokala til Studentsamskipnaden på Ullandhaug i Stavanger. Nyleg vedtok Stortinget at unge som fyller 21 og 22 år i behandlingsåret, får halv pris på offentlege tannklinikkar. Dette gjer det meir aktuelt med ein tannklinikk på

– 21- og 22 åringane får berre rabatt hos offentlig tannhelseteneste, og det er derfor viktig at det er Tannhelse Rogaland som etablerer seg på campus. Ein tannklinikk vil òg styrke studentmiljøet. Det sa fylkesordførar Marianne Chesak i fylkesutvalet 21. april då politikarane vedtok å sjå nærare på ein ny tannklinikk på Ullandhaug.

Studentsamskipnaden (SiS) skal bygge eit aktivitets- og helsehus for studentar, der det er mogleg å åpne ein ny tannklinikk. Bygget skal blant anna romme helsetenester som lege, psykolog, samtaleterapeutar og helsesjukepleiar. Helsesenteret er planlagt ferdig til studiestart i 2024.

Regjeringa har signalisert i Hurdalplattformen at dei på sikt ønsker å utvide tilbudet med billigare tannhelsetenester for unge opp til 25 år. Dette kan bety fleire pasientar i den offentlege helsetenesta. I Rogaland er det 11.500 personar som fyller 21 eller 22 år i 2022. Halvparten av desse er

framleis pasient hos Tannhelse Rogaland. 13 215 studentar starta på Universitetet i Stavanger hausten 2021.

Fylkestannhelsesjef Pernille Lysaker meiner det er ei utfordring at mange studentar droppar tannlegebesøket. Ho trur ein tannklinikk på universitetsområdet vil bidra til å endre det.

– Nå kan vi tenke nytt om korleis ein tannklinikk kan samlokaliseras med andre helsetenester. Det kan gi god erfaring og kunnskap om korleis ulike tenester kan samarbeide, seier fylkestannhelsesjef Pernille Lysaker.

Lofotværiker etterlyste tannlege i påsken

Foto: iStock.com

I påsken etterlyste desperate lofotværiker tannlegehelsetjeneste i Lofoten i sosiale medier, skriver Lofot-Tidende 22. april. Noen antydte at det var vanskelig å få svar på vakttelefonen for Lofoten.

Det organiseres som oftest en vaktordning i jul, påske og pinse på en av fylkeskommunens tannklinikker i Lofoten. Det er utover det ingen organisert vaktordning i Lofoten på kveldstid, i helger eller på andre røde dager.

Fylkestannhelsesjef i Nordland, Henrik Schmidt, forteller at det i påsken var organisert vakt på Vågan tannklinikk. Det var åpent to timer på formiddagen fra og med skjærtorsdag til og med 2. påskedag.

– Stemmer det at det kunne være vanskelig å «komme gjennom» i påsken? Hvis ja, hvorfor?

– Om det var vanskelig å komme igjennom kan jeg ikke svare på. Henrik Schmidt sier at alle tannlegestillinger i den offentlige tannhelsetjenesten i Lofoten er